

Ἀγωνίζομαι μετὰ θάρρους... Ἀλλά, φεῦ! αἰσθάνομαι ὅτι ἐξήντησα ὅλα τὰ μέσα, καὶ ἐν τούτοις ἡ πληγὴ τῆς αὐτοχούτης ψυχῆς αἰμάσσει ἔτι, ὅπως κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας. Φοβεῖται πάντοτε καὶ ἀμφιβάλλει!... Ἀλλὰ τί νὰ σοι εἶπω, φίλε μου; Μήπως καὶ ἐγώ, ὅπως ὁ Σχούλτης, δὲν ὑπέφερον ἄλλοτε τὰς αὐτὰς ἀγωνίας, τοὺς αὐτοὺς φόβους; Ἀλλὰ τότε τοῦλάχιστον ἡ ζωὴ μου διέρρεε γλυκεῖα καὶ φαιδρά... Εἶχον πλησίον μου τὴν Ἀρτεμιν, ἥτις μοὶ ἐδίδε ζῶν καὶ ἐλπίδα...

Ἄχ! πόσον ἀπεγοητεύθην, Βιλχέλμ. Πολλὰ μοὶ ἔρχεται κατὰ νοῦν ν' ἀφήσω τὸν κόσμον τοῦτον καὶ νὰ πετάξω εἰς τὸν οὐρανόν, ἔνθα θὰ ἐπανέρω τόσας προσφιλεῖς ψυχάς, καὶ πολλὰς ἡ ιδέα, ὅτι θ' ἀφήσω μόνον τὸν Σχούλτη, μὲ ἀναχαίττει!

Ἰγείαινε, Βιλχέλμ! μετὰ τινὰς ἡμέρας θὰ ἐπαναλάβω τὴν ἱστορίαν μου· ἀπηύδησα ἐκ τῶν τελευταίων συγκινήσεων καὶ ἔχω ἀνάγκην ἀναπαύσεως!...

Ἔπεται συνέχεια.

•••

Α. ΠΟΥΣΚΙΝ
ΕΘΝΙΚΟΥ ΡΩΣΣΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ

ΠΟΥΛΤΑΒΑ

[Συνέχεια καὶ τέλος]

Ἀλλὰ ποῦ ὁ διοικητὴς εὐρίσκεται; ποῦ εἶναι ὁ σκληρὸς; ποῦ καταπνίγει τὰς τῆς συνειδήσεώς του τύψεις;

Ὁ Μαζέππας σύνοφρος καὶ ἄφωνος, κἀθεται ἐν τῷ δώματι τῆς νέας, ἥτις οὐδὲν γινώσκει περὶ τῆς τοῦ πατρὸς τῆς ἐγκαθειρέξεως· κλίνει τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς κλίνης, ἔνθα αὐτὴ κοιμάται, λέγων καθ' ἑαυτόν: «ὁ ἀνὴρ τοῦ Κοκκιού-βητος θ' ἀποθάνῃ· οὐδεμία χάρις» ὅσον προσεγγίζω πρὸς τὸ τέρμα, τοσοῦτον αὐστηρότερον συμφέρει πρὸς τοὺς ἐχθροὺς μου νὰ προσφέρωμαι, καὶ πρὸς τοὺς ἀποποιοιμένους ὑπὸ τὸ σκῆπτρόν μου νὰ υποκύψωσιν· ὁ συκοφάντης καὶ ὁ ὁμοίος του ἀπολεσθήτωσαν».

Τότε ρίπτων ταχὺ ἐπὶ τῆς κλίνης βλέμμα προστίθισιν:

«ὦ Θεέ! αὕτη τί θὰ γείνη, ὅταν ἀκούσῃ τὴν φορικαλέαν ἀγγελίαν; μέχρι τοῦδε ἄγνοε τὸ πᾶν! ἀλλὰ τὸ μυστικὸν δὲν δύναται νὰ κρυβῇ ἐπὶ μακρότερον τοῦ ὀλεθρίου πελέκεως ἢ πτώσεως καθ' ἅπασαν τὴν Οὐκρανίαν θ' ἀντηχήσῃ ἡ φήμη θὰ περιπίπτει τὴν ἀπαισίαν ἀγγελίαν διασπείρουσα... ἤδη βλέπω διὰ τίνα ὁ οὐρανὸς τηρεῖ τὰς αὐστηροτέρας δοκιμασίας... μόνος ἐκεῖνος τὸν κεραυνὸν νὰ προκαλέσῃ δύναται ὅστις μίαν γυναῖκα πρὸς τὴν μοῖραν τῆς δὲν ἤρωσεν. Ἀφροσύνη ἐστὶν ἡ ὑπὸ τὸν αὐτὸν ζυγὸν ὑπόζευξις τολμηροῦ πολεμιστοῦ καὶ δειλῆς δορκάδος. Διέπραξα

μίαν ἀσυνεσίαν, ἥδη ἀποτίω τὴν ποινὴν. Ἄπαντα τ' ἄνθη ἐκείνα, ἅπερ εὐφρόσυνον τὴν ὑπαρξιν ποιοῦσιν, αὕτη εἰς προῖκα μοὶ ἀπῆνεγκεν, αὕτη περιέστεψε τὸ χαλεπὸν μου γῆρας... καὶ τί ἐγὼ τῇ προσφέρω εἰς ἀνταμοιβήν;... ποῖον δῶρον τῇ παρσκευάζω;... οἱμοὶ τῷ δειλῷ!...

Καὶ ὁ Μαζέππας τὴν ὠραίαν θεωρεῖ ἡσύχως κοιμωμένην. Τὰ χεῖλη εἰσὶν ἡμίκλειστα, ἡ πνοὴ κανονικὴ· βραδέως ἡ καρδιά πάλλει ἐν τῷ χιονώδει ἐκείνῳ στήθει... Ἀλλ' αὐριον!... ὁ Μαζέππας ἀποστρέφει ἀπὸ τῆς κλίνης τὸ πρόσωπον πρὸ τῆς ιδέας ταύτης, καὶ μὲ βραδέα βήματα διεσθύνεται πρὸς τὸν μονῆρον κήπὸν του.

•••

Ἡ νύξ ἐστὶ πραεῖα· διαφανὴς ὁ οὐρανός· λαμπροὶ οἱ ἀστέρες. Ὁ ἀήρ ἀπρηγῶς κοιμάται ἐν τοῖς ὀρεινοῖς σπηλαίοις. Μόλις ὑποτρέμει τὸ ἀργυροειδὲς φύλλωμα τῶν αἰγείρων. Ἰδέαι ζοφεραὶ ἐγείρονται καὶ περιστρέφονται ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ Μαζέππα. Αἱ τῆς νυκτὸς λαμπάδες τὸν παρτηροῦσι καὶ τὸν κατοπτρεύουσιν, ὥστε κατασκόπου ὄμματα. Αἱ αἰγέροι τεταγμένοι ἐπὶ μακρὰς σειρὰς, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν σείουσιν τὴν κεφαλὴν, μεταξὺ τῶν ψιθυρίζουσιν, ὡς ἐν δικαστηρίῳ δικασταί. Ὁ ἀήρ ἐστὶ θερμὸς, ὡς καμίνου φλόξ.

Θρηνώδης κραυγὴ, συγκεχωμένος στεναγμός φαίνεται ἐξερχόμενος τῶν τειχῶν τοῦ φρουρίου. Ἰσως ἦχος ἦν φανταστικός, νυκτοκόρακος βρυγμός. Ἡ θηρίου ὠρυγὴ, ἡ τριγμός βασάνων. Ὁ Μαζέππας, συνερχόμενος, ἐν τῇ τεταμένη καὶ πενθίμῳ κραυγῇ ἐκείνῃ δι' εὐτόλμου ἀπαντᾷ κραυγῆς, μετὰ τῆς πολεμικῆς φωνῆς ἐκείνης, ἣν τόσakis ἀνύψωσεν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς σφαγῆς καὶ τῆς δόξης, ὅτε κατήρχετο ζωηρὸς εἰς τὴν φοβεράν συμπλοκὴν μετὰ τοῦ Σαρπιέλα, τοῦ Γαμαλέα, καὶ αὐτοῦ τοῦ Κοκκιού-βητος, ἥδη κατηγοροῦ του.

Ἡ διαφυγὴς ἤως διαπορφυροῖ τὴν ἀνατολήν· ἀναγεννῶνται αἱ κοιλάδες, οἱ λόφοι, αἱ πεδιάδες· περιχρυσοῦνται αἱ τῶν δασῶν κορυφαί, διαλευκαίνονται ὁ ροῦς τῶν ποταμῶν. Πνταχοῦ εἰσδύει ἡ ἡδεῖα πρωινή κίνησις. Ὁ ἄνθρωπος ἐγείρεται.

Ἡ Μαρία εἰσέτι κοιμάται, καὶ κοιμωμένη ὄνειρεύεται γλυκέως. Αἶφνης, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὕπνου, ἀκούει βῆμα προβαίνον πρὸς τὴν κλίνην τῆς, καὶ χεῖρα θίγουσαν τοὺς πόδας τῆς. Διανοίγει τὰ ὄμματα, καὶ τ' ἀνακλείει ἀμέσως, θαμβωθέντα ἐκ τῆς εὐφροσύνης ἀντανάκλασεως τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου. Ἐκτείνει μεδιῶσα τοὺς λευκοὺς βραχίονας, καὶ ψιθυρίζει μετὰ συμπληροῦ φωνῆς: «εἰσαι σύ, Μαζέππα;»

Ἀλλ' ὁ ἀπαντῶν δὲν εἶναι ὁ Μαζέππας... Θεέ μου! Ἡ Μαρία ἐκπλαγεῖσα θεωρεῖ περίξ καὶ βλέπει... βλέπει τὴν μητέρα τῆς!

Ἡ μήτηρ. Σιωπὴ, σιωπὴ, μὴ ἀπολεσθῶμεν ἀμφοτέρω. Ἐνταῦθα λάθρα ὑπὸ τὸ σκότος εἰσῆλθον, ὅπως μίαν χάριν σοὶ ζητήσω. Σήμερον ἐστὶ ἡ τιμωρία. Μόνη σὺ δύνασαι ν' ἀποπλίσῃς τὸν Μαζέππαν. Σῶσον τὸν πατέρα σου.

Ἡ θυγάτηρ. Τί πατέρα, τί τιμωρία; Ἡ μήτηρ. Πῶς; δὲν γινώσκεις;... Καὶ ὅμως δὲν ζῆς ἐν ἐρήμῳ. Ζῆς ἐν ἀνακτόρῳ. Ὁρεῖλεις νὰ γινώσκῃς ὅτι ὁ Μαζέππας δύναται τὸ πᾶν ὅτι εἶναι ἐκδικητικὸς; ὅτι ὁ Τσάρος τὸν πιστεύει... ἀλλὰ καταλαμβάνω εἰς τὸν Μαζέππαν θυσιάζεις τὴν ἰδίαν σου οἰκογένειαν· κοιμᾶσαι, ἐνῷ ἀναγινώσκειται ἡ τρομερὰ ἀπόφασις· κοιμᾶσαι, ἐν ᾧ ἀκονίζεται ὁ πέλεκυς· κοιμᾶσαι, ἐν ᾧ ὁ δῆμιος ἐγείρει τοῦτον ἐπὶ τῆς τοῦ πατρὸς σου κεφαλῆς! Οἱμοὶ ὅποσον ἤδη παραλλάσσομεν!... Μετανόησον, φιλάτη θυγάτηρ! φιλάτη κυρία, δράμε, πρὸ αὐτοῦ γονυπέτησον, σῶσον τὸν πατέρα, γενοῦ ὁ λυτρωτὴς μας ἀγγελος· εἰς λόγος σου θὰ κάμψῃ τὴν καρδίαν ἐκείνην, ἐν βλέμμα σου θὰ συντρίψῃ τὸν πέλεκυν... σπεῦσον, κλαῦσον, ἰκέτευσον· ὁ διοικητὴς δὲν θὰ σοὶ ἀρνηθῇ. Χάριν αὐτοῦ τὴν τιμὴν ἐλθισμόνης, τοὺς γονεῖς, καὶ τὸν Θεὸν αὐτόν.

Ἡ θυγάτηρ. Τί ἀκούω!... Ὁ πατήρ... τοῦ Μαζέππα... τιμωρία... ἡ μήτηρ εἶναι ἐδῶ, εἰς τὸ φρουρίον· τοῦτο ἡ μήτηρ μὲ ἰκετεύει... ὅχι, ἡ παραληρὴ ὃνειρεύομαι...

Ἡ μήτηρ. Ὅχι, ὅχι πρὸς Θεοῦ· δὲν εἶναι ὄνειρον, δὲν εἶναι παραισθησία... Πῶς εἰσέτι ἄγνοεῖς ὅτι ὁ πατήρ σου, ἐκ λύσσης ἀναλισκόμενος, νὰ βαστάσῃ μὴ δυνάμενος τῆς θυγατρὸς τὴν ἀτιμίαν, κατηγορήσῃ πρὸς τὸν Τσάρον τὸν διοικητὴν, μυρίας ἀποκαλύπτων φιλοδόξους προθέσεις, μυρίας αἰτίαι; ὅτι, τῆς ἀληθείας μάρτυς, ἂν μὴ ἐκ θαύματος τὸν σῶσιν ὁ Θεός, σήμερον θὰ τιμωρηθῇ διαταγῇ τοῦ ἀντιπάλου του, ἅπαντος παρόντος τοῦ στρατοῦ;... ὅτι ἐντοσοῦτῳ κεκλεισμένος διαμένει ἐν τῇ τῶρ τοῦ φρουρίου;

Ἡ θυγάτηρ. Θεέ μου, Θεέ μου!... σήμερον!... οἱμοὶ, ἀθλίε πάτερ!

Καὶ ἡ κόρη ἐπανακλίνει ἐπὶ τὴν κλίνην, ὥστε πτώμα, ψυχρά.

•••

Ἡ πλατεῖα γέμει ἀνθρώπων· ἐξαστράπτουσι τὰ δόρατα· ἀντηχεῖ τὸ τύμπανον. Οἱ ἵππεῖς καλπάζουσιν· οἱ πεζοὶ ἐν παρατάξει βαίνουν. Τὸ πλῆθος πλημμυρεῖ αἱ καρδίαι πάλλουσιν.

Ὁ δῆμιος, τὸ θῆμα ἀναμένων, περιπατεῖ ἐπὶ τοῦ ἀτίμου βάρους παίζων. Ὅτε μὲν κταδιβάζει τὸν βαρὺν πέλεκυν καὶ τὸν ἀναπηδᾷ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, ὅτε δ' ἀστείζεται καὶ γελά μὲ τὸ εὐθυμον πλῆθος. Αἱ φωναὶ τῶν γυναικῶν, αἱ λογομαχίαι, τὰ σκώμματα, ὁ ψιθυρισμὸς πανταχοῦ ἐκτείνεται... Ἀλλ' ἄλλοις θόρυβος ἤδη ἐγείρεται, ὃν βαθεῖα διαδέχεται σιγὴ. Κατὰ διαλείμματα ἐπακούεται ἵππων ποδοβολή. Ὑπὸ φρουρᾶς περιστοιχούμενος προβαίνει μετὰ τῶν προσετώτων ὁ ἰσχυρὸς διοικητὴς ἐπὶ μέλανος ἵππου... Ἐπὶ τῆς τοῦ Κιέφ ὁδοῦ, ἰδοῦ, ἀναφαίνεται ἀμάξιον. Πάντα τὰ ὄμματα τὰ περίεργα στρέφονται πρὸς ἐκεῖνο.

Ἐν τῷ ἀμαξίῳ ἀκίνητος, πρὸς τὸν Θεὸν διηλλαγμένος, ἐνισχυμένος ὑπὸ τῆς πίστεως ὁ ἄθως Κοκκιού-βητος εὐρίσκεται.

Μαζέππας. Οὐχί· εἶναι πολὺ ἀργά. Ὁ Τσάρος τῶν Ρώσων δὲν δύναται νὰ διαλλαγῇ πρὸς ἐμέ. Ἦδη ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἀπεφασίθη ἡ τύχη μου. Πρὸ τοσούτου χρόνου βράζω ἐξ ὀργῆς κ' ἐκδικήσεως. Ἄκουσον ὅ,τι θὰ σοὶ εἴπω· Ἡμέραν τινὰ συνέτρωγον ὑπὸ τὰ τεῖχη τοῦ Ἀζόφφ, ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ ἀγρίου Πέτρου. Ὁ οἶνος ἐκόχλαζεν ἐντὸς τῶν κυπέλλων, καὶ τὸ ἡμέτερον ἐπίσης αἷμα ἐβράζεν ἐκ τῆς διαφωνίας. Λέξις σκληρὰ διέφυγεν ἀπὸ τοῦ στόματός μου. Οἱ συμπόται ὠχρίασαν. Ὁ ἐξοργισθεὶς ἡγεμὼν ἀφῆκε νὰ πῆσῃ τὸ ποτήριον, καὶ ἀπειλητικὸς ἔστρε τον λευκὸν μου μύστακα. Νὰ καταπνίξω ἡναγκάσθην τὴν προσβολὴν ἐκείνην· ἀλλ' ἐν τῇ καρδίᾳ ὠμοσα ἐκδίκησιν. Τὴν ἐκδίκησιν ἐν τῷ

στήθει ἔθρεψα, ὥστε μὴ τὸ προσφιλὲς νήπιον. Ἀνέμενον τὴν κατάλληλον στιγμήν· παρέστη. Ἐκδικητὴν δ' οὐρανὸς τὸν Κάρολον ἐξέλεξε· τὸ τοῦ Μαζέππα ὄνομα οὐδέποτε θὰ ἐξαλειφθῇ τῆς μνήμης του. Ἡ ἀκανθα τοῦ στέμματός του εἶμαι. Θὰ παρέδιδεν εὐχαρίστως τὰς μεγίστας αὐτοῦ πόλεις, τοῦ βίου του τὰς ὠραιότερας ὥρας, ἂν ἄλλιν ἠδύνατο νὰ μὲ σύρῃ ἀπὸ τοῦ μύστακος. . . Μὰς μένει ἔτι μία ἐλπίς.

Οὕτως ὁ ἀπατεὼν λαλήσας ἐσιώπησε καὶ εἰς ὕπνον κατεκλίθη.

Ἡ νέα ἡὼς λάμπει ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος. Τὰ τηλεβόλα ἤδη κροτοῦσιν ἐπὶ τῶν λόφων καὶ κοιλάδων. Ἀτμός πορφυρόχρους ἀνεγείρεται κυματίζων κατὰ τὸν χρυσιζόμενον ἄερα ὑπὸ τῶν πρωϊνῶν ἀκτίνων. Τὰ τάγματα συντάσσονται· οἱ σκοπευταὶ διασκορπίζονται κατὰ τὰς λόχμας. Αἱ βόμβαι ἐκρήγνυνται· αἱ σφαῖραι συρίζουσι· τὰ ξίφη ἐκσπῶνται. Οἱ Σουηδοὶ ὑπεκφεύγουσι τὸ πῦρ τῶν χαρκαμάτων· τὸ ἵππικόν ταλαντεύεται καὶ στρέφει· τὸ ἀκολουθεῖ τὸ πεζικόν καὶ τὸ ἐνισχύει διὰ τῶν βαρειῶν καὶ πυκνῶν του τάξεων. Ἡ πένθιμος πεδιάς συνταράσσεται καὶ διαφλέγεται πολυλαχοῦ· ἀλλ' ἐκ διαφορῶν σημείων καταφαίνεται ὅτι ἡ ἀστατος τύχη κατὰ τὴν μάχην ταύτην συναγωνίζεται τοῖς Ρώσοις. Αἱ Σουηδικαὶ σειραὶ, ὑπὸ τοῦ μοσχοδιτικοῦ πυροβολικοῦ ἀποκρουσθεῖσαι, συγχίζονται καὶ πίπτουσιν, οἰοῦνται ὑπὸ δρεπάνου θερίζομεναι. Ὁ Ρόζεν καταφεύγει εἰς τὰς τῶν ὀρέων φάραγγας· ὁ γενναῖος Σλίπενμπακ παραδίδεται αἰχμαλώτος. Οἱ Ρῶσοι τρέπουν τοὺς Σουηδοὺς καὶ τοὺς διασκορπίζουσιν ὁμιληδόν· τῶν σημαίων σκοτίζεται ἡ λάμψις, καὶ τῇ ἐπικουρίᾳ τοῦ Θεοῦ τῶν πολέμων, πᾶν ἡμῶν βῆμα πρὸς τὰ πρόσω ἐστὶ θρίαμβος. Τότε ἡ ἐμπνευσθεῖσα τοῦ Πέτρου φωνὴ κραυγάζει: «Θάρρος πρὸς Θεοῦ!» Ἐξέρχεται τῆς σκηνῆς του περιστοιχούμενος ὑπὸ ἀξιωματικῶν. Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐκ χαρᾶς ἐκαστράπτουσιν. Ἡ ὄψις του ἐμποιεῖ τρόμον. Αἱ κινήσεις του εἰσὶ βίαιαι. Εἶναι ὄρατος, εἶναι φοβερός, ὥστε ἐξολοθρευτὴς ἄγγελος.

Προσέρχεται ὁ πιστὸς του ἵππος. Ὁρμητικὸς καὶ ἡμερος φρίσσει ὁ εὐγενὴς ἵππος, μακρόθεν τὸ πῦρ ὀσφραίνόμενος καὶ τὴν σραγὴν· τινάζει τὴν χαίτην, ρίπτει σπινθῆρας ἀπὸ τῶν ὀμμάτων, καί, ὑπερήφανος διὰ τὸν ἀναβάτην, ὁρμᾷ εἰς τὸ πυκνότερον τῆς μάχης.

Ὁ ἥλιος εἰσέρχεται εἰς μεσημβρίαν καὶ χειμάρρους φλογὸς χύνει. Ἀναπαύονται οἱ πολεμισταί, ὥστε οἱ θερισταί. Οἱ Κοζάκοι ἐπαναστρέφουσιν. Ἀνασχηματίζονται τὰ διασκορπισθέντα τάγματα. Τὰ πολεμικὰ ὄργανα σιωπῶσι. Τὸ πυροβόλον δὲν βροντᾷ ἀπὸ τῶν λόφων. Ἐν τῇ εὐρείᾳ πεδιάδι διαχέεται ἄμετρον ζῆτω. Ὁ Πέτρος φαίνεται εἰς τοὺς στρατιώτας του.

Διέρχεται ταχέως πρὸ τοῦ πλήθους, ὥστε Ἄρης κρατερός καὶ γαλήνιος. Τῷ βλέμματι καταμετρεῖ τὸ ἔδαφος. Ἐν πυκνῷ πλήθει τὸν ἀκολουθοῦσιν οἱ ἐν πάσαις τῆς τύχης ταῖς μετατροπαῖς, ἐν παῖσι τοῖς μόχθοις τῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν πολέ-

μων πιστοὶ τοῦ φίλοι, οἱ Σκερμετιέφφ, οἱ Βρούκε, οἱ Βούρ, οἱ Ρέπνιν.

Ὁ Κάρολος ἐν τούτοις κεκλιμένος ἐν φορεῖᾳ, φερομένη ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν του, ὠχρός, ἀκίνητος, βαρέως τετρωμένος ποιεῖται ἀπαριθμησιντῶν δεκατισθέντων στρατῶν του. Οἱ ἀξιωματικοὶ τὸν ἀκολουθοῦσιν. Εἶναι εἰς βαθυτάτην σκέψιν βεβυθισμένος. Ἡ ὄψις του δηλοῖ τὴν ταραχὴν, ἣτις τῷ σπαράσσει τὴν καρδίαν. Θὰ ἐνόμιζέ τις ὅτι ἡ ἀπαισία μάχη ἀφῆρεσε τὸ αἶσθημα καὶ τὸ λογικόν του. Νεύει τῇ δεξιᾷ καὶ παρκυτῖκα οἱ Σουηδοὶ ἐπὶ τῶν Ρώσων ἐφορμῶν.

Ὁ αὐτοκρατορικὸς στρατὸς βαδίζει κατὰ τοῦ βασιλικῆς ἐν μέσῳ φλογῶν καὶ καπνοῦ. Ἀρχεται ἡ μάχη, ἡ μάχη τῆς Πουλτάβας!

Ἐν τῇ τοῦ ἀγῶνος πυρκαϊᾷ, ἐν τῇ τῶν ἀκοντίων διαπύρῳ χαλαζῇ, αἱ φάλαγγες ἀντωθοῦνται ὥστε πύργοι, πίπτουσιν ἀπηρηκυῖαι, ἀναπληροῦνται ὑπὸ ἄλλων, αἷτινες καὶ αὐταὶ μετὰ μικρὸν δάκνουσι τὴν γῆν. Τὰ ξίφη διασταυροῦνται. Οἱ φαλαγγίται, ἐνδεδυμένοι σίδηρον, ἵπτανται, ὥστε νεφέλη θυελλώδης. Ἀντηχοῦσιν οἱ χαλκοί, τὰ ξίφη· οἱ ἵππεῖς ὁρμῶσιν ἐμμανῶς καὶ κατακόπτωνται. Αἱ μεταλλικαὶ σφαῖραι σωρεύουσιν ἐπὶ πτωμάτων πτώματα, προσπηδῶσι, βρυχῶνται ἐκρήγνυνται, περιστρέφονται ἐν τῇ κόνει καὶ βοάζουσιν ἐν τῷ αἵματι. Οἱ Σουηδοὶ, οἱ Ρῶσοι ἀνατρέπονται, τραυματίζονται, κερματίζονται, θερίζονται. Πανταχοῦ βρονταὶ τηλεβόλων καὶ τυμπάνων, θρῆνοι, ὠρυγμοί, καλπασμοί, χρεμετισμοί· πανταχοῦ θάνατος καὶ ἔδης.

Πρὸ τῆς συγχύσεως καὶ τῆς διαταράξεως οἱ ἀρχηγοὶ ἡρέμα παρατηροῦσι τὴν μάχην, κρίνουσι πᾶσαν κίνησιν τῶν στρατῶν, προλέγουσι τὴν ἥτταν ἢ τὴν νίκην ἐκαστῆς ἐφόδου, καὶ συσκέπτωνται χαμηλοφῶνως.

Ἀλλὰ τίς ἐστὶν ὁ πολὺς ἐκεῖνος ἥρως, ὁ πλησίον τοῦ Τσάρου, ὑποβασταζόμενος ὑπὸ δύο Κοζάκων, ἐκ βαθυτάτου ζήλου διαπλεγόμενος, παρατηρεῖ πεπειραμένῳ ὁρματὶ τὰς κινήσεις δύο στρατῶν; Δὲν θ' ἀνέλθῃ ἐπὶ τοῦ ἵππου πλέον καὶ ὑπὸ τὴν πρόσκλησιν του δὲν θὰ δράμῳσι πλέον οἱ Κοζάκοι πανταχόθεν. Ὁ γηραιὸς Παλῆς ἐν τῇ ἐξορίᾳ ἐλευκάνθη καὶ ἤδη ἐγγὺς ἵσταται τοῦ τάφου. Ἀλλὰ διατί οἱ ὀφθαλμοὶ του ἀστράπτουσι; Διατί τὸ τραχύ του μέτωπον καλύπτεται ὑπὸ σκιᾶς ἀγανακτήσεως, μελαντέρως τῆς νυκτός; Ποῖον αἶσθημα τὸν ἐξοργίζει; Ἰσως ἐν τῷ καπνῷ διέκρινε τὸν ἐχθρὸν τοῦ Μαζέππα καὶ πρὸ τῆς φρικώδους θέας τὸ ἀνίσχυρον γῆρας του καταρᾶται. . . Ναί· ὁ Μαζέππας περιφροντὶς παρατηρεῖ τὴν μάχην ὑπὸ πλήθους κυκλοῦμενος ἐπαναστατῶν Κοζάκων, ὑπὸ συγγενῶν, πρεσβυτέρων, φυλάκων.

Ἐγγὺς πυροβόλον ρήγνυται. Ἀναστρέφει τὴν κεφαλὴν ὁ Μαζέππας. Καπνίζει ἤδη τὸ ὄπλον ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ Βοϊνάρσκη. Κοζάκος νεαρός, πληγεὶς θανασίμως, σφαδάζει ὀλίγα βήματα μακρὰν· ὁ ἵππος του, κόνει καὶ ἀφρῷ κεκαλυμμένος,

ἐλευθερωθεὶς, φεύγει δρομαίως καὶ χάνεται κατὰ τὸ κοκκινίζον πεδίον. Ὁ Κοζάκος ὤρμησεν ἐναντίον τοῦ Μαζέππα, ἐν τῇ χερὶ φέρων τὸ ξίφος, ἐν τῷ προσώπῳ τὴν ἀπελπισίαν. Ὁ Μαζέππας πλησιάζει τῷ ψυχορραγούντι ὅπως τὸν ἐρωτήσῃ, ἀλλ' ἤδη ἡ ψυχὴ ἀφίπταται. Τὰ σθενόμενά του ὄμματα ὑβρίζουσι τὸν τοῦ Κοκκιοῦ βου δολοφόνον, τὸν ἐχθρὸν τῆς Ρωσσίας, ἡ δὲ παραλυθεῖσα γλῶσσά του ἔτι ἐναρθροὶ τὰς λατρευτὰς συλλαβὰς τοῦ ὀνόματος τῆς Μαρίας.

Παρέστη ἡ τῆς νίκης ὥρα· οἱ Ρῶσοι καταδιώκουσιν, οἱ Σουηδοὶ υποχωροῦσιν· ὦ ἐνδοξος στιγμή! ὦ ἐνδοξον θαῦμα! Ποιοῦσι τελευταίαν προσβολὴν καὶ οἱ Σουηδοὶ τρέπονται εἰς φυγὴν. Τοὺς ἐπακολουθεῖ τὸ ἡμέτερον ἵππικόν· ἀμβλύνονται καὶ θραύονται τιτρώσκοντα τὰ ξίφη· οἱ νεκροὶ καλύπτουσι τὸ ἔδαφος ἐν σωροῖς οὕτω συχνοῖς, ὥστε σμῆνη τῶν μελαινῶν ἀκρίδων.

Ὁ Πέτρος μέγα παρατίθεται συμπόσιον. Ἐξ εὐτυχίας καὶ δόξης ἀκτινοβολῶν καθηται ἐν τῷ μέσῳ. Ἐν μέσῳ τῶν τοῦ στρατοῦ ἐπευφημιῶν προσέρχονται οἱ ἀξιωματικοὶ Ρῶσοι καὶ Σουηδοί. Ὁ Πέτρος ὑποδέχεται μετὰ φιλοφροσύνης τοὺς περιδόξους αἰχμαλώτους, καὶ πρόποσιν ποιεῖ εἰς τιμὴν τῶν διδασκαλῶν του περὶ τὴν ὑψηλὴν τέχνην τοῦ πολέμου.

Ἀλλὰ ποῦ ὁ μᾶλλον περίβλεπτος τῶν ξένων ἐκείνων, ποῦ ὁ ἐξοχώτερος ἡμῶν διδάσκαλος, ὁ πραγματικὸς εἰσηγητὴς τῆς μάχης, δὴ ὁ Πέτρος τέλος ὑπερέβηκε κ' ἐτρόπωσε; Ποῦ ὁ ἀπιστος, ὁ ἀποστάτης Μαζέππας; Διατί ὁ τῆς Σουηδίας βασιλεὺς δὲν ἐκλήθη εἰς τὸ συμπόσιον; Διατί ὁ διοικητὴς δὲν ἦχθη εἰς τὸ ἱκρίωμα;

Ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ διοικητὴς ἐπιποιοῦνται ὁμοῦ διὰ τῶν φίλων καὶ σιγῶν στεππῶν. Τοὺς συνήνωσεν ἡ μοῖρα. Ἡ αἰσχύνῃ, ἡ ὀργῇ, ὁ ἐγγὺς κίνδυνος νέες τῷ μονάρχῃ παρέχουσι δυνάμεις. Λησμονεῖ τὴν βχθεῖάν του πληγὴν. Κεκλιμένη τῇ κεφαλῇ φεύγει, ὑπὸ τῶν Ρώσων διωκόμενος, οὐς μόλις καὶ βίᾳ τὸ θορυβοῦν τῶν ὑπηρετῶν πληθεύς δύναται ν' ἀφήσῃ ὀπίσω.

Τρέχει παρ' αὐτῷ ὁ γέρον Μαζέππας, στρέφων τὴν κεφαλὴν περὶ τὸν εὐρὺν τῆς ἐρήμου ὀρίζοντα. Φθάνουσιν εἰς τινὰ ἐπαυλιν. . . Διατί ὁ Μαζέππας φρικᾷ; Διατί διέρχεται ταχὺς ἐναντι τοῦ οἰκήματος ἐκείνου; Ἰσως ἡ ἀφωνος αὐτῇ ἐκείνῃ, ὁ κῆπος ἐκεῖνος, ἡ πρὸς τὸν λειμῶνα ἀνοικτὴ ἐκείνη θύρα, ἀνακαλοῦσιν εἰς τὴν μνήμην του ἀρχαῖον φρικτὸν συμβάν;

Ὡ συλητὰ παντὸς ἱεροῦ! Ἀναγνωρίζεις τὴν ἄλλοτε τοσοῦτο χαρμύσινον διαμονὴν ἐκείνην, ἐν ἣ, εὐφρόσυνος ἐξ αἵνου, συνηθύμεις ἐν μέσῳ εὐτυχῶς οἰκογενείας; Ἀναγνωρίζεις τὸ ταπεινὸν ἄστυον, ἔθνα ἔζη ὁ τῆς εἰρήνης ἄγγελος; τὸν κῆπον, ὅθεν τὴν ὠραίαν ἥρπασας ὑπὸ ζοφώδῃ νύκτα; . . . Τὰ ἀναγνωρίζεις;

Ὁ ζῳὸς διαμαυρίζει τὰς ἐπὶ μῆκος ἐκτεινόμενὰς στέπας τῶν ἀκτῶν τοῦ κυανοῦ Δνίπερ. Οἱ δύο πλάνητες ἀρχηγοὶ

κείνται ἐπὶ τῆς χλόης μεταξύ τῶν βράχων. Ὁ νεαρός ἥρως κοιμάται ἤρεμος, μὴ μνησκόμενος πλέον τῆς Πουλτάδας. Ἄλλ' ὁ γέρον συντροφός του ἀνησυχεῖ δὲν δύναται ν' ἀπολαύσῃ μιᾶς στιγμῆς ἀνάπαυσιν. Ἀφ' ἧς φωνὴ τὸν προσκαλεῖ ὑπὸ τὸ σκότος. Ἀνεγείρεται, παρκατηρεῖ· βλέπει φάσμα κλίνον ἐπ' αὐτοῦ δι' ἀπειλητικῆς χειρονομίας. Τρέμει ὥσπερ εὐρίσκετο ὑπὸ τὸ ἱκρίωμα. Γυνὴ μὲ τὴν κόμην ἄτακτον, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς φλογεροὺς καὶ κοίλους, ἰσχνή, ὠχρά, πελιδνή, κατεσχισμένη, ἴσταται πρὸ αὐτοῦ ὑπὸ τὰς ἀκτίνας τῆς σελήνης.

Μαζέππας. Εἶναι ὄνειρον; . . . τάχα οὐ εἶσαι, Μαρία; . . .

Μαρία. Σιγά, σιγά, φίλε! Πρὸ ὀλίγου ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ μου μετέβησαν εἰς ὕπνον. . . στάσου. . . εἰμπορεῖ νὰ σὲ ἀκούσωσι. . .

Μαζέππας. Μαρία! Καὺμμένη Μαρία! Ἐλθε εἰς τὸν ἐαυτόν σου. . . Θεέ μου. . . τί ἔχεις; . . .

Μαρία. Ἄκουσον· ὦ, τί δολιότης! Τί ἄνοστον μῦθον ἐπενόησαν! Αὐτὴ μοι εἶπε μυστικὰ ὅτι ἀπέθανεν ὁ καὺμμένος ὁ πατήρ μου, καὶ μοι ἔδειξε κρυφίως τὴν λευκὴν του κεφαλὴν. . . ὦϊμέ! . . . Πῶς νὰ ἀπαλλαχθῶ ἀπὸ τὰς συκοφαντίας; ἡ κεφαλὴ ἐκείνη δὲν ἦτο ἀνθρώπου, ἀλλὰ λύκου. . . Αὐτὴ ἤθελε νὰ μὲ γελάσῃ! . . . Πῶς δὲν ἐντρέπεται νὰ μὲ περιπαίξῃ. . . Καὶ διατί μὲ κακομεταχειρίζεται; Διὰ νὰ μὴ ἔλθω μαζὶ σου σήμερον. Ὅθ' ἦνε ποτὲ δυνατόν;

Ὁ ἐραστὴς τὴν ἀκούει μετὰ βαιθείας συμπαθείας. Ἐν τούτοις ἡ Μαρία, παραφερομένη ὑπὸ τῆς παρεστραμμένης φαντασίας τῆς, ἐξακολουθεῖ παραληροῦσα.

— Ἐνθυμούμαι, ἐπανάλαβε, τὴν πεδιάδα ἐκείνην· τὴν θορυβώδη ἐκείνην εὐθυμίαν, τὸν ὄχλον ἐκείνον, τὰς δύο ἐκείνας κεφαλὰς. . . Ἡ μήτηρ μου μὲ ὠδήγει εἰς τὴν ἐορτὴν ἐκείνην. . . Ἀλλὰ ποῦ ἦσο σύ; . . . Διατί χωρισμένη σοῦ πλανῶμαι εἰς τὴν φρίκην τῆς νυκτός; Πᾶμε εἰς τὸ σπίτι. Γρήγορα! . . . Εἶναι ἀργά. . . Ἀ, τί ἀνόητοι σκέψεις μοι ἀναβαίνουσι. . . Σ' ἐπῆρα δι' ἄλλον, καλέ μου γέρον. . . Ἄφες με. Τὸ βλέμμα σου εἶναι τρομακτικὸν καὶ ἐμπαικτικόν. Εἶσαι δυσειδής. . . Ἐκεῖνος εἶναι ὠραῖος. . . τὸ βλέμμα του φλέγεται ἐξ ἔρωτος, πνέει χάριν καὶ ἡδονὴν τὸ στόμα του· ὁ μύσταξ αὐτοῦ εἶναι λευκότερος χιόνος, ὁ ἰδικός σου κοκκινίζει ἐξ αἵματος· καὶ ἡ κόρη κλαίει καὶ γελά· ἀγρίως, κ' ἐλαφρότερα δορκάδος πηδᾷ, τρέχει κ' ἐξαφανίζεται ἐν τῷ σκότει.

Ἡ σκιὰ ἤραιοῦτο. Ἡ ἀνατολὴ ἐβάφετο πορφυρῷ χρώματι. Οἱ Κοζάκοι ἤναπτον πῦρ καὶ ἔβραζον ὀρύζιον. Οἱ ὑπηρεταὶ ὠδήγουν τοὺς ἵππους εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Δνίπερ. Ὁ Κάρολος ἐγείρεται. «Ἐ, εἰ Μαζέππας, ἐγείρου· καίρὸς ν' ἀναχωρήσωμεν· εἶναι μέρα.» Ἀλλ' ὁ Μαζέππας δὲν ἐκοιμάτο. Ἡ ἀγωνία πιέζει καὶ κόπτει τὴν ἀναπνοὴν του. Ἰππεύει σιωπηρὸς καὶ ἀπέρχεται μετὰ τοῦ μονάρχου. Τρομερὸν ὑπῆρξε τὸ τελευταῖον βλέμμα, τὸ τελευ-

ταῖον χαῖρε τοῦ Μαζέππας πρὸς τοὺς διὰ παντός ἀπολεσθέντας τόπους.

Ἐκατὸν ἔτη παρήλθον. Τί ὑπολείπεται τῶν ὑπερηφάνων, τυραννικῶν βιαιῶν ἐκείνων δυναστειῶν; ἐξηφανίσθησαν, ἀπὸ τῆς ὀφως τῆς γῆς, καὶ σὺν αὐταῖς ἐξέλιπε πᾶν ἔχνος τῶν αἱματηρῶν αὐτῶν ἀγώνων, τῶν δηώσεων, τῶν κατακτησέων των. Σὺ μόνος, τῆς Πουλτάδας νικητῆς, ἀνήγειρας μνημεῖον διαρκές τῷ ὀνόματί σου, ἐν τῷ κράτει τῆς ἄρκτου, ὑπὸ τοῦ ἰδρυθῆν καὶ πολιτισθῆν.

Ἐκεῖ, ἐνθα μακρὰ σειρὰ πτερωτῶν μύλων περιβάλλει τὰ ἥρειπωμένα τοῦ Βενδερ περιτειχίσματα, ἐκεῖ, ὅπου τὰ βελάζοντα ποίμνια ἡσυχὰ πλανῶνται περὶ τοὺς τάφους τῶν ἡρώων, διακρίνονται ἐσκορπισμένα λείψανα καλύβης, ἧς τρεῖς βαθμιδές, ἡμικεχωσμέναι ὑπὸ χύματος καὶ κεκαλυμμέναι ἐκ βρύων, τηροῦσι τὴν μνήμην τοῦ βασιλέως Κάρολου. Μόνος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν του ὁ τολμηρὸς ἐκεῖνος πολεμιστὴς ὑπέστη τὴν ἐφοδὸν τῶν τουρκικῶν ταγμάτων μετὰ τῶν τειχῶν ἐκείνων καὶ παρέδωκε τὸ ξίφος, ὥσπερ ὁ Μαζέππας τὴν ράβδον.

Μάτην θ' ἀνεζήτει τις πέρα τὸν τάφον τοῦ Μαζέππας. Οὐδὲν ἔχνος αὐτοῦ ὑπάρχει. Μόνον ἄπαξ τοῦ ἔτους ἡ ἡχώ τοῦ ἀρχαίου καθεδρικοῦ ναοῦ ἐπαναλαμβάνει τὸ κατηραμένον ὄνομα.

Τὰ δύο ἄθφα τοῦ Μαζέππας θύματα κείνται ὑπὸ τὸν αὐτὸν λίθον. Ἡ ἐκκλησία τὰ ὀστέων ἔθηκε μετὰ τῶν ὀστέων τῶν πιστῶν καὶ δικαίων. Ἡ δὲ διατηροῦνται ἐν Δικάνῃ αἱ ὕψηλαὶ δρυς αἱ φυτευθεῖσαι εἰς μνήμην αὐτῶν παρὰ τῶν τεθλιμμένων φίλων.

Ὡς πρὸς τὴν Μαρίαν. . . Ἡ παράδοσις περὶ αὐτῆς δὲν ὁμιλεῖ. Κάλυμμα ἀδιάρρηκτον καλύπτει τὰ παθήματά της, τὰς δυστυχίας της, τὸ τέλος της. Ἀλλ' ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τυφλὸς αἰοδὸς τῆς Οὐκρανίας, ἄδων πρὸ τῶν κατοίκων χωρίου τινος τοὺς ὑπὸ τοῦ Μαζέππας συντεθέντας ὕμνους, ἀναφέρει ἐν παρόδῳ πρὸς τοὺς νεαροὺς Κοζάκους τ' ὄνομα τῆς ἐνόχου καὶ δυστυχούς Μαρίας.

Π. Γ. ΚΟΚΚΟΛΗΣ

ΤΕΛΟΣ

ЕГТЕНІОУ МОРЕ

ΛΕΩΝ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΕΤΤΑ

[συνέχεια καὶ τέλος].

Ἀπὸ τῆς προτεραιᾶς ἡ Ἰουλιέττα ἦτο παρεσκευασμένη διὰ τὴν σκηνὴν ταύτην, διότι, καίτοι ἡ καρδία της ἐπαλλε σφοδρῶς, ὁ δὲ σφυγμὸς της ἦτο ἄτακτος, τὸ πρόσωπόν της ἐν τούτοις δὲν προέδιδε τὴν συγκίνησιν αὐτῆς.

— Λέων, εἶπε διὰ φωνῆς σταθερᾶς, τὸ μέγαρον, ἐν ᾧ εὐρισκόμεθα, εἶναι ἰδι-

κόν μου. Ἐξ αὐτοῦ τοῦ παραθύρου δύνασαι νὰ ἴδῃς τὰς ἀμάξας μου καὶ νὰ ἀκούσῃς τοὺς ἵππους μου χρεμετίζοντας εἰς τὴν αὐλήν. Ἀπὸ τοῦ προθαλάμου μέχρι τοῦ δωματίου μου θὰ παρητήρησες βεβαίως μέχρι τίνος σημείου φθάνει ἡ πολυτέλεια εἰς τὸ μέγαρόν μου.

— Ἀλλὰ, Ἰουλιέττα. . .

— Αἱ δαπάναι μου ἀνέρχονται εἰς ἑκατὸν χιλιάδας λίβρας κατ' ἔτος· καὶ ἡ πολυτέλεια τῆς ἀμάξης μου μοὶ στοιχίζει. . .

Ὁ Λέων διέκοψε τὴν αἰδὸν.

— Πρὸς τί αἱ λεπτομέρειαι αὗται; ἀνέκραξεν· ἂν ἦσαι πλούσιος, τόσῳ τὸ καλότερον, Ἰουλιέττα μου. Εἰξεύρεις ὅτι καὶ πτωχὴν δὲν θὰ σὲ ἡγάπων ὀλιγώτερον.

— Πιστεύεις, Λέων, ἐξηκολούθησεν ἡ αἰδὸς, ὅτι τὰ πλοῦτη ταῦτα ἀπέκτησα διὰ τῆς ὑπερόχου ἀξίας μου, καὶ ὅτι τὸ ἄπληστον εἰς τὰ ἄξιατά μου πλῆθος πληρώνει τόσον ἀκριβὰ ἕκαστον τόνον τῆς φωνῆς μου;

— Ἀλλ' ὁ πατήρ μας Salvatora μοὶ ὠμίλησε διὰ τὸν πλοῦτόν σου αὐτόν.

— Ὁ πατήρ μου πιστεύει ὅτι πρέπει νὰ πιστεύῃ.

— Δὲν τολμῶ νὰ ἐννοήσω, ἀνέκραξεν ὁ Λέων περιρρέομενος ὑπὸ ἰδρωτός καὶ κάτω νεύων ὑπὸ τὸ ψυχρὸν βλέμμα τῆς γυναικὸς τῶν ὁνείρων του.

— Τόλμησε λοιπόν, εἶπεν ἡ Ἰουλιέττα, ἥτις ἀνυπομονοῦσα ἠγέρθη.

— Χάριν, Ἰουλιέττα, ἀνέκραξεν ὁ Λέων, μὴ μὲ ἀφίνης εἰς τὴν σκληρὰν αὐτὴν ἀμφιβολίαν, ἥτις εἶναι χιλιάκις χειρότερα τῆς πραγματικότητος! Σοὶ ὁμνῶ ὅτι οὐδὲν εἰξεύρω, οὐδὲν ἐννοῶ.

— Λοιπόν! εἶπεν ἡ Ἰουλιέττα διὰ πνιγμένης φωνῆς καὶ ἀνυψοῦσα τὸ ἡμικαλύπτον αὐτὴν βαρὺ ὕφασμα, ἐννόησον· δὲν εἶμαι πλέον ἡ Ἰουλιέττα ἡ μνηστὴ σου, ἡ Ἰουλιέττα ἡ βοημὴ, ἡ αἰοδὸς τῆς Νεαπόλεως, ἡ παιδίσκη τῶν παραλίων τῆς Βενετίας καὶ τῆς πλκτείας San-Yago· δὲν εἶμαι πλέον ἡ αἰοδὸς τοῦ San-Carlo καὶ τῆς Fenice· εἶμαι ἡ Ἰουλιέττα τοῦ Μελοδράματος, ἥτις πωλεῖ τὴν τέχνην καὶ τὴν καλλονὴν της.

— Ἰουλιέττα! ἀνέκραξεν ὁ Λέων.

Ἀλλ' ἐκείνη ἐρυθριῶσα ἀπεμακρύνθη.

— Ἡ καλλονὴ πληρόνεται ἀκριβότερα τῆς τέχνης, εἶπε πικρῶς μειδιῶσα.

Ὁ Λέων ἠθέλησε νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ, ἀλλ' ἡ θύρα ἐκλείσθη. Ἡ Ἰουλιέττα ἀπομακρυνθεῖσα τοῦ Λέοντος ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ τάπητος. Ὁ Λέων οὐδὲν εἶδεν, οὐδὲν ἤκουσεν· ἐσταύρωσε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους ὡς ἄνθρωπος μετανοῶν καὶ κύπτων τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τὸ καταθλιβὸν αὐτὸν βάρος. Ἀνεμνήσθη ἐκείνης, ἥτις τῷ συνέτριβε τὴν καρδίαν, καὶ ἀπῆλθε τῆς οἰκίας, ἧς ἡ πολυτέλεια ἐδείκνυε τὸ αἶσχος ἐκείνης, ἣν τόσῳ ἡγάπησεν, ὑποσχόμενος εἰς ἐαυτὸν ὅτι θὰ ἔχη τὸ θάρρος νὰ μὴ ἐπανεέλθῃ.

Ε'

Ἐν ἔτος μετὰ ταῦτα ἡ Ἰουλιέττα ἐ-